

Diplomové práce z klasické filologie, klasické archeologie, starověkých dějin, latinské medievistiky, neolatinistiky, novověčtiny a filosofie obhájené na českých a slovenských univerzitách v roce 2009/2010

I.

FF UK v Praze – Ústav řeckých a latinských studií
(připravil Jan SOUČEK)

Bakalářská diplomová práce

Autor: Jana DAŇHELOVÁ

Obor: latina

Název: *Komentovaný překlad vybraných pasáží díla: Dhuoda: Liber manualis ad filium s úvodní studií*

Vedoucí práce: PhDr. Jan Kalivoda

Počet stran: 79

Latinsky psaný výchovný spis *Liber manualis ad filium*, jehož autorem je francká šlechtična Dhuoda, představuje ojedinělý příklad laické literární tvorby 9. století. Tato práce podává shrnující informaci o autorce a představuje její dílo prostřednictvím komentovaného překladu vybraných částí. Přeložené pasáže ilustrují dva hlavní aspekty, které Dhuodino dílo, v mnoha ohledech odpovídající žánru zrcadla, odlišují od jiných raněstředověkých zrcadel – téma skupinové etiky západofrancké aristokracie a autorčina autobiografická emocionální výpověď.

Magisterské diplomové práce

Autor: Jana JANOVIČÍKOVÁ

Obor: latina

Název: *Superbia, superbus: sémantická studie a kulturněhistorická sonda do hodnotového systému*

Vedoucí práce: prof. PhDr. Bohumila Mouchová, CSc.

Počet stran: 168

Práce si klade za cíl prozkoumat a přiblížit významy a způsoby použití latinského slova *superbus* a dalších od něj odvozených slov, a to především v díle L. Annaea Seneky a Cornelia Tacita. Analýza toho, jakému jednání, jakým osobám a v jakých situacích připisuje toto negativní hodnocení historik a jakému filosof, chce otevřít vhléd do hodnotového systému Římanů v politickém a v sociálním kontextu. Jedním prostorem, na němž takto analyzovaná data srovnáme, je proto všeobecný trend použití tohoto slova, jež nalezneme v korpusu textů jiných autorů období republiky i principátu, druhým srovnávacím polem je pak význam a hodnocení nesené českými ekvivalenty k *superbus* (tj. především *pyšný* a *povýšený*), zprostředkované českým národním korpusem.

Autor: Pavel KORONTHÁLY

Obor: latina

Název: *Náboženské aspekty Vergiliova kultu v pozdní antice*

Vedoucí práce: Mgr. Martin Bažil, Ph.D.

Počet stran: 77

Práce se zabývá z hlediska literárněhistorického i religionistického tzv. „Vergiliovým kultem“, který vznikl kolem básníka díla, ale postupně přesáhl oblast literatury a kultury vůbec a v pozdní antice se stal fenoménem v první řadě náboženským. První kapitola probírá Vergiliovu úlohu v římském školství, která sehrála podstatnou roli při formování jeho postavení jakožto prvního mezi básníky. Druhá kapitola pojednává o Vergiliově kultu v tradiční „pohanské“ literatuře a konečně závěrečná část práce se zabývá snahou křesťanských autorů o „pokřesťanštění“ Vergilia vytvořením christianizujících výkladů jeho díla.

Autor: Matěj NOVOTNÝ

Obor: řečtina

Název: *Andokidova řeč O mystériích: překlad, komentář a úvodní studie*

Vedoucí práce: PhDr. Jan Souček, CSc.

Počet stran: 202

Řeč *O mystériích*, soudní obhajoba athénské řečníka Andokida, představuje důležitý pramen k athénským dějinám konce 5. století. Podrobně se v ní hovoří o procesech s muži, kteří roku 415 zohavili hermovky a znesvětili eleusínská mystéria, či o amnestii a revizi athénských zákonů po skončení občanské války roku 403. Práce představuje tuto řeč a jejího autora v dobovém kontextu, kriticky zhodnocuje věrohodnost řečnickových tvrzení a upozorňuje na obtíže, které se pojí s užíváním soudních řečí jako pramenů k politickým a právním dějinám. Těžiště práce leží v obsáhlém komentáři, jemuž předchází zcela nový český překlad a úvodní studie.

Autor: Laura PACHEROVÁ

Obor: latina

Název: „*Pindarus Christianus?*“ *Prudentiova hymnická tvorba*

Vedoucí práce: Mgr. Martin Bažil, Ph.D.

Počet stran: 67

V práci sa autorka zaoberá prirovnaním Prudentia k Pindarovi, ktoré sa objavuje v literatúre už od 16. storočia. Na základe viacerých prirovnaní vystavala teóriu o „pindarovskom hymne“, tj. výrazných črt Pindarovho básnického jazyka, ktoré sa jej u Prudentia podarili nájsť. Ako možný sprostredkovateľ Pindarovho diela sa ukázal aj Horatius, u ktorého autorka tiež našla jednotlivé prvky „pindarovského hymnu“, ale aj konkrétne odkazy na Pindara a jeho básne, a na druhej strane tiež našla evidentné stopy Horatia u Prudentia. Autorka došla k záveru, že napriek všetkým podobnostiam, Prudentius Pindarove dielo priamo nepoznal.

Autor: Pavel PROCHÁZKA

Obor: latina

Název: *Křesťanská konverze tradičních básnických žánrů v díle Paulina z Noly*

Vedoucí práce: Mgr. Martin Bažil, Ph.D.

Počet stran: 63

Cílem této práce bylo zjistit, jakým způsobem Paulinus z Noly pracuje s klasickým literárním dědictvím ve svých žánrových básních. Předmětem rozboru byly konkrétně *carm. 17 (propemptikon)*, *carm. 25 (epithalamium)* a *carm. 31 (consolatio)*. Východiskem pro srovnání byly básně římských klasických básníků, příslušející k těmto žánrům, především Statia, a také teoretický spis rétora Menandra *Peri epideiktikón*.

Autor: Lenka PROKOPCOVÁ

Obor: latina

Název: *Propemptikon a další tradiční formy v Horatiových Ódách a Epódách*

Vedoucí práce: doc. PhDr. Eva Kuřáková, CSc.

Počet stran: 108

Práce se zabývá literární formou označovanou jako *propemptikon* a jejími typickými zástupci u Horatia – epódou X a ódami I 3 a III 27. Po vymezení termínu *propemptikon* následuje přehled dokladů *propemptika* v řecké poezii, avšak větší pozornost je věnována *propemptiku* v římské poezii před Horatiem (Partheniovo *propemptikon* a Cinnovo *Propempticon Pollionis*). Hlavní část práce tvoří detailní rozbor tří výše zmíněných Horatiových básní, a to vždy s důrazem na motivy charakteristické pro *propemptikon*.

II.

FF UK v Praze – Ústav pro klasickou archeologii
(připravil Ladislav STANČO)

Bakalářské diplomové práce

Autor: Michal DYČKA

Obor: klasická archeologie

Název: *Limes ve Skotsku, Antoninův val*

Vedoucí práce: doc. PhDr. Jiří Musil, Ph.D.

Počet stran: 94 + 65 obr.

Práce se zabývá římským limitem ve Skotsku, speciálně tzv. Antoninovým valem. Dále je zde rozebírána také římská přítomnost ve Skotsku, ať už se jedná o pevnosti a menší fortifikace k valu připojené, tak celou síť cest a fortifikací na sever i jih od valu. V jednotlivých kapitolách je rozebrán jak historický podtext celé římské přítomnosti, tak topografie jednotlivých lokalit. Kromě toho se práce mj. věnuje také dopadům krátkodobé římské okupace na místní obyvatelstvo a historii výzkumů limitu na tomto území. Práce se také zabývá samotnými tvůrci valu, stejně jako jeho osádkou a jejím životem na nejsevernější hranici římské říše.

Autor: Robert FREČER

Obor: klasická archeologie

Název: *Rímske civilné stavby v nadlimitnej zóne Podunajskej nížiny*

Vedoucí práce: doc. PhDr. Jiří Musil, Ph.D.

Počet stran: 70 + 24 obr.

Práce pojednává o existenci civilních staveb vybudovaných římskými stavebními technikami v té části Podunajské nížiny, která ležela mimo území impéria a která byla bezprostředně v kontaktu s římsko-provinciální civilizací v době prvních čtyř staletí po Kr. Po geografickém popisu nadlimitní zóny následuje podrobný historický přehled, který poskytuje rámec pro interpretaci staveb. Předložený materiál zahrnuje všechny doklady římské architektury v daném období. Analýza dělí materiál na dva druhy staveb – stavby vilového typu (kupř. stavby budované pro civilní účely v rámci vojenského tažení, domnělá sídla významných osobností z domácího etnika aj.) a menší stavby (kupř. součásti komplexů germánských sídel, sakrální stavby aj.).

Autor: Barbora GAVLÁKOVÁ

Obor: klasická archeologie

Název: *Zemědělské farmy na západním pobřeží Krymu*

Vedoucí práce: prof. PhDr. Jan Bouzek, DrSc.

Počet stran: 87 + 43 obr.

Práce se zaměřuje na shrnutí dosavadních výzkumů v oblasti západního pobřeží Krymu týkajících se tamního řeckého zemědělského osídlení. Jedná se jednak o město Chersonésos (dnešní Sevastopol) a jeho bezprostřední okolí rovnoměrně pokryté parcelami stejných velikostí, jednak o vzdálenější území získaná později expanzí (zahrnující mj. města Kerkinítis a Kalos Limén). Pozornost je věnována také rozměření jednotlivých parcel, stejně jako studiu jednotlivých odkrytých zemědělských usedlostí, které nám poskytují alespoň rámcovou představu o tehdejšímu způsobu života. Práce rovněž využívá výsledků provedených paleobotanických průzkumů.

Autor: Jiří HOLEČEK

Obor: klasická archeologie

Název: *Hedvábná stezka: Kontakty Číny a západního světa*

Vedoucí práce: dr. Ladislav Stančo, Ph.D.

Počet stran: 47 + 9 obr.

Práce shrnuje znalosti vývoje obchodních vztahů mezi Čínou a západním světem, zejména pak Římem, v době mezi 3. st. př. Kr. a 3. st. po Kr. Důraz je kladen především na archeologické nálezy dokumentující typy obchodních komodit na tzv. hedvábné stezce a dále na roli obchodních prostředníků (Parthové, Kušáni), avšak stranou nezůstalo ani studium historických pramenů k obchodně-politickým vztahům Říma a Číny. Pojem *hedvábná stezka* je v práci používán ve významu pozemní transkontinentální sítě většího množství obchodních spojů, umožňující výměnu komodit mezi Středomořím a Dálným východem. V závěru práce je diskutována relevance tohoto pojmu na základě historických a materiálních dokladů.

Autor: Martina KRAMEROVÁ

Obor: klasická archeologie

Název: *Sport v antickém Řecku a Římě*

Vedoucí práce: doc. PhDr. Iva Ondřejová, CSc.

Počet stran: 89 + 17 obr.

Práce se zabývá sportem a fyzickými aktivitami starověkých Řeků a Římanů. Kromě vývoje sportování jsou popsány jednotlivé druhy sportů a jejich průběh, typy sportovišť a jejich konkrétní příklady. Poté jsou probrány nejvýznamnější slavnosti a svátky řeckého i římského světa, při kterých se uskutečňovaly atletické a jezdecké soutěže. Pro podrobný popis disciplín a tělesného cvičení jsou důležité i výjevy na vázách, sochařské práce či reliéfy. Proto se práce okrajově dotýká i jejich příkladů a charakteristiky. V závěru se práce zaměřuje na celkové shrnutí a porovnání významu a úlohy sportu v řeckém světě a římském prostředí.

Autor: Štěpán LABUZÍK

Obor: klasická archeologie

Název: *Zobrazení Pána v antickém umění*

Vedoucí práce: doc. PhDr. Iva Ondřejová, CSc.

Počet stran: 70 + 68 obr.

Práce je věnována mytologii a především zobrazování antického boha Pána v řeckém a římském umění. Je zde diskutována etymologie jeho jména, Pánův mýtický původ, příběhy, v nichž vystupuje, a jeho role v dějinách. Dále to, jak byl antickými umělci v jednotlivých obdobích zobrazován, v jakém kontextu je možné ho v umění spatřit a také jaká byla souvislost těchto zobrazení s mýty, v nichž se objevuje, a se zmínkami antických autorů. Práce obsahuje přehled antických památek, na nichž se Pán vyskytuje. Jsou členěny dle jednotlivých typů a kontextu zobrazení a v rámci každého typu jsou řazeny chronologicky od nejstarších po nejmladší.

Autor: Valéria URAMOVIČ

Obor: klasická archeologie

Název: *Římské zahrady v antice*

Vedoucí práce: doc. PhDr. Jiří Musil, Ph.D.

Počet stran: 75 + 50 obr.

Práce se zabývá koncepčním a architektonickým řešením římských zahrad v průběhu trvání římské říše, a to na základě pramenů literárních i archeologických. Stručně je objasněn vývoj zahrad v Itálii i v římských provinciích a zasazení zahrad do obytných komplexů. Dále jsou rozebírány jednotlivé typy zahrad, architektonické prvky v designu a zahradní plastika. Poslední kapitoly jsou věnovány fauně a flóře v zahradách, jakož i římským zahradníkům, jejich nástrojům a technikám. V závěru jsou shrnuty vlivy římských zahrad na pozdější vývoj zahradní architektury.

Magisterské diplomové práce

Autor: Veronika KRIŠTOFOVIČ

Obor: klasická archeologie

Název: *Noricko-panónske opaskové garnitúry a ich sociálne-etnický význam*

Vedoucí práce: doc. PhDr. Jiří Musil, Ph.D.

Počet stran: 139 + 35 obr.

Práce se zabývá problematikou výskytu noricko-panónských opaskových kování na území českého barbarika. Zatímco v římských provinciích byly tyto opasky nošeny ženami, v Čechách se často nacházejí v hrobech s bojovníckou výbavou. Nálezy opaskových kování byly zkoumány z hlediska sociálního postavení jejich nositelů, celkové výbavy hrobů, etnicity apod. Speciální

pozornost byla věnována tzv. germánským napodobeninám, které jsou typické pro oblast barbarika. Práce se také věnuje podobě noricko-panonského a germánského kroje a jejich rekonstrukci. Spolu s oděvy byly rekonstruovány také noricko-panonský opasek a jeho tzv. germánská napodobenina.

Autor: Jan PAVLÍČEK

Obor: klasická archeologie

Název: *Architektura v Pistiru a 3D zpracování*

Vedoucí práce: doc. PhDr. Jiří Musil, Ph.D.

Počet stran: 98 + 67 obr.

Předmětem práce je rozbor dochovaného souboru architektury na antické lokalitě v Pistiru. První část je zaměřena na popis geografického a historického pozadí v Thrákii v průběhu existence emporia v Pistiru v 5.-3. stol. př. n. l. Druhá část je věnována popisu geografie a historie lokality. Třetí část je zaměřena na popis vlastní architektury, dochované v rámci lokality až do dnešních dnů, a čtvrtá kapitola se soustřeďuje na hledání relací k dochovanému vzorku architektury v širším okruhu starověké Thrákie a Řecka. Tématem poslední kapitoly je 3D vizualizace dochované architektury v Pistiru.

Autor: Sylvia ŠÜTÖOVÁ

Obor: klasická archeologie

Název: *Klasická ikonografická schémata v íránském umění*

Vedoucí práce: dr. Ladislav Stančo, Ph.D.

Počet stran: 77 + 46 obr.

Práce představuje rozbor perského umění a vývoje jím využívaných ikonografických schémat a snaží se rozpoznat řeckořímské vlivy na ikonografii nejčastěji zobrazených motivů, ale i přijetí nových motivů a jejich další vývoj. Postupuje chronologicky od achajmenovské říše až po dobu sásánovskou, sleduje motivy sochařské výzdoby paláců a skalních reliéfů, důležité motivy na toretických výrobcích, gemách, mincích a dalších artefaktech, které se měnily pod vlivem antických vzorů. Autorka se mj. zamýšlí nad ikonografií investitury a v ní zastoupeného božstva, vlivem ikonografie bohyně Níké, dionýsovské ikonografie, proměnami ikonografie krále, ikonografií ženských postav a dětí a vývojem zobrazení nahoty.

Autor: Lucie TÁBORSKÁ

Obor: klasická archeologie

Název: *Satyr v řeckém myšlení, umění a pozdější evropské tradici*

Vedoucí práce: dr. Ladislav Stančo, Ph.D.

Počet stran: 96 + 211 obr.

Práce se pokouší podat ucelený přehled vývoje zobrazování satyra v průběhu antiky a jeho následující reminiscence v evropském malířství. Jádrem práce

je studie o pojetí postav satyrů ve starověkém myšlení a umění, pozornost je věnována mytologickému pozadí zobrazení satyrů, zejména vztahům satyrů s jejich ženskými protějšky – nymfami a mainadami. Dále se práce zabývá ikonografií satyrů v černo- a červenofigurovém vázovém malířství, jejich zobrazením antickými sochařskými díly, mozaikami a nástěnnými malbami. V závěru práce je podán přehled nejvýznamnějších malířských děl z doby od 15. do 20. století, inspirovaných postavami satyrů a jejich antickými zpracováními.

III.

FF UK v Praze – Ústav filosofie a religionistiky (připravil Jiří RŮŽIČKA)

Bakalářské diplomové práce

Autor: Justina TRLIFAJOVÁ

Obor: filosofie

Název: *Světlo u Platóna*

Vedoucí práce: doc. Filip Karfík, Ph.D.

Počet stran: 53

První část práce probírá hlavní Platónovy texty týkající se světla poznání, v další části pak autorka rozvíjí vlastní interpretaci Platónova pojetí světla poznání, která vychází z analogie světla vidění a světla poznání v *Ústavě*. Autorka formuluje hypotézu o tom, co je u Platóna světlo poznání a ukazuje různé významy, kterých u Platóna nabývá. Platónská světelná metaforika hraje důležitou roli v dějinách evropské myšlenkové tradice, a proto se autorka zabývá významem metafory světla u některých předplatónských myslitelů a rovněž nastiňuje působení platónského světla poznání v následujícím vývoji náboženského a filosofického myšlení.

Autor: Zuzana FOŘTOVÁ

Obor: filosofie

Název: *Dvojí pojetí boha v Eriugenově Periphyseon*

Vedoucí práce: prof. Lenka Karfíková, Th.D.

Počet stran: 49

Hlavní teze práce spočívá v tom, že v díle *Periphyseon* Jana Eriugeny můžeme nalézt dvě různá pojetí Boha – jednak Boha jako toho, kdo v aktu svého sebetvoření tvoří svět a kdo se nakonec vrací k sobě jakožto k cíli, jednak Boha jakožto Trojici božských osob. Autorka nejprve představuje obě pojetí Boha a poté ukazuje, jakým způsobem se je pokouší Eriugena propojit. Na

základě toho, co se z textu dozvídáme, však nelze propojení obou pojetí zcela pochopit, nýbrž je třeba je nějakým způsobem domyslet, o což se autorka pokouší za pomoci Beierwaltesovy interpretace na základě dvojice termínů „tvoření“ a „zapříčiňování“.

IV.

PedF UK v Praze – Katedra dějin a didaktiky dějepisu (připravil Robert SKOPEK)

Bakalářské diplomové práce

Autor: Barbora HANUŠOVÁ

Obor: dějepis

Název: *Životopis Augustovy dcery*

Vedoucí práce: Mgr. Robert Skopek

Počet stran: 81

Práce se zabývá životem a osudy Iulie, jediné dcery prvního římského císaře Augusta. Autorka se věnuje společenskému postavení ženy ve světle římských právních norem, Augustovu pojetí rodiny i roli, již Iulia v Augustových plánech sehrávala jakožto nositelka a zprostředkovatelka panovnické legitimacy.

Autor: Jana NEUMANNOVÁ

Obor: dějepis

Název: *Ženy na dvoře císaře Augusta*

Vedoucí práce: Mgr. Robert Skopek

Počet stran: 64

Práce se zabývá životy a osudy dvou žen, které žily na dvoře prvního římského císaře Augusta – jeho sestry Octavie a jeho manželky Livie Drusilly. Autorka se věnuje společenskému postavení ženy ve světle římských právních norem, Augustovu pojetí rodiny i rolím, jež tyto ženy na Augustově panovnickém dvoře sehrávaly.

v ňom a ich realizáciu v dramatickom prevedení. Hlavnou úlohou práce je pokúšať sa na vzájomnú prepojenosť stoických myšlienok a Senecových tragédií.

Autor: Lenka GODOČIKOVÁ

Obor: klasická filológia

Název: *Aplikácia Lúkiánovho diela Ako písať dejiny na XV. knihu dejín od Ammiana Marcellina*

Vedoucí práce: Mgr. Irena Radová, Ph.D.

Počet stran: 42

Práca sa venuje problematike písania historiografických diel. Jedným z analyzovaných diel je teoretický spis Lúkiána zo Samosat *Ako písať dejiny*, jediný svojho druhu v antickom svete. Lúkiános vo svojom diele satirickým slovníkom uvádza najčastejšie chyby a rady pri písaní historického diela. Ammianus Marcellinus, autor diela *Rerum gestarum libri XXXI*, je považovaný za jedného z najvýznamnejších historiografov antickej doby. Práve jeho dielo je v tejto práci podrobené skúmaniu, ktoré má overiť, či sa Ammianus držal rád a návodov, ktoré podáva Lúkiános.

Autor: Monika HORÁČKOVÁ

Obor: klasická filológia

Název: *Metrický rozbor epigrafických veršů v díle opata Sugeru*

Vedoucí práce: prof. PhDr. Jana Nechutová, CSc.

Počet stran: 45

Předmětem práce je analýza veršů opata Sugeru, které byly využity pro popis liturgických předmětů mobiliáře katedrály Saint-Denis. Po úvodní kapitole, věnované Sugerovu životu a dílu, autorka představuje rozsáhlou rekonstrukci a výzdobu katedrály, jež opat inicioval. Protože je práce zaměřena na rozbor nápisných veršů, autorka rovněž stručně pojednává o epigrafii.

Autor: Samuel JAVORNICKÝ

Obor: klasický řecký jazyk a literatura

Název: *Logos spermatikos v diele Iústína Mučeníka: Iústínova koncepcia Logu s dôrazom na jeho rozsievací charakter*

Vedoucí práce: Mgr. Bc. Kateřina Loudová, Ph.D.

Počet stran: 58

Práca sa zaoberá analýzou Iústínovej náuky o Logu, ktorá predstavuje prakticky prvú koherentnú theologickú syntézu pôvodného hebrejského ranne-kresťanského myslenia a antickej filozofie. Ťažisko analýzy spočíva na rozbere textov jeho *Apológií*. V prvej časti práce je najprv predstavený Iústínov život a dielo, potom jeho vzťah k platonizmu a použitie pojmu *logos* v heleńistickej filozofii, v myslení Starého zákona, neskoršej židovskej literatúry a ranného kresťanstva, ktoré predstavujú potenciálne zdroje Iústínovej náuky

a dílejší motivy, které doplňuje množstvím ukázek, a to jak z písní, tak i z příběžného eposu o Digenisovi Akritovi.

Autor: Markéta STRNADOVÁ Obor: novořecký jazyk a literatura
 Název: *Úvod do novořeckých citoslovců: komparatistická studie na pozadí češtiny a němčiny*
 Vedoucí práce: Mgr. Simone Sumelidu Počet stran: 68

Práce mapuje řecká citoslovce a skládá se z části teoretické a praktické. Teoretická část obsahuje srovnání pohledu autorů českých, německých a řeckých gramatik na citoslovce. Pro praktickou část autorka vybrala citoslovce, která se nacházejí v řeckých komiksech, a v rámci svého výběru navrhla klasifikaci řeckých citoslovců.

Autor: Martin SUROVČÁK Obor: novořecký jazyk a literatura
 Název: *Palatalizační procesy v novořečtině*
 Vedoucí práce: Mgr. Simone Sumelidu Počet stran: 56

Práce mapuje palatalizační procesy v novořečtině, především velární palatalizaci a jotaci, přičemž kombinuje přístup fonetiky, fonologie a morfonologie. Poslední kapitola obsahuje stručné srovnání s novořeckými dialektami a dalšími balkánskými jazyky.

Autor: Tereza TOMŠŮ Obor: latinský jazyk a literatura
 Název: *Testamentum porcelli*
 Vedoucí práce: Mgr. Irena Radová, Ph.D. Počet stran: 30

Cílem práce je literární a jazyková analýza antického humorného díla *Testamentum porcelli*. Autorka se nejprve zabývá formálními náležitostmi římského testamentu a obecnými znaky starověkého humoru. Součástí práce je originální znění textu a autorčin překlad. Významnou úlohu hraje také porovnání s reálnou závětí z 2. stol. n. l. V závěru autorka polemizuje s některými současnými hypotézami a výklady tohoto textu.

Autor: Eva ŽDÁRSKÁ Obor: novořecký jazyk a literatura
 Název: *Analytické a syntetické stupňování v soudobé řečtině*
 Vedoucí práce: Mgr. Simone Sumelidu Počet stran: 53

Cílem práce je zjistit, zda v novořeckém publicistickém stylu převažuje analytický nebo syntetický způsob komparace. Práce je rozdělena na dvě části – teoretickou a praktickou. V teoretické části jsou obecně charakterizovány stupňování, historický vývoj jazyka a publicistický styl. Praktická část obsahuje vlastní výzkum pomocí databáze ETHEG. Tato databáze byla využita při vyhledávání adjektiv skupiny *-os*, *-i*, *-o*; adjektiv víceslabičných a adjektiv slovesných.

Magisterské diplomové práce

Autor: Juraj FRANEK

Obor: klasický řecký jazyk a literatura

Název: *Aristofanove Oblaky*

Vedoucí práce: Mgr. Irena Radová, Ph.D.

Počet stran: 92

Práca sa venuje vybraným interpretačným problémom Aristofanovej komédie *Oblaky*. Prvá časť práce sa zaoberá otázkami spojenými s existenciou dvoch verzií hry – možnosti uvedenia na scénu, dátácia, rozdiely medzi obojma verziami, etc. V druhej časti autor analyzuje jednotlivé filozofické názory, ktoré v komédii Aristofanés pripisuje postave Sókrata, a v záverečnej časti sa snaží ukázať, že v základe hry leží Aristofanovo kritické zhodnotenie vplyvu filozofického myslenia na tradičné grécke náboženstvo.

Autor: Jana HAVLOVÁ

Obor: latinský jazyk a literatura

Název: *Prophecia beate Hildegardis de fratribus minoribus. Kritický komentovaný prepis s literárnehistorickým výkladom*

Vedoucí práce: prof. PhDr. Jana Nechutová, CSc.

Počet stran: 110

Cílem práce bylo vytvořit edici latinského textu *Prophecia beate Hildegardis de fratribus minoribus*, anonymního proctví proti mendikantským řádům známého též podle incipitu *Insurgent gentes*, z rukopisu uloženého ve Státním oblastním archivu v Třeboni (sign. A3, f. 126a-126b), a tento text přeložit do češtiny. Druhá kapitola přibližuje život a dílo Hildegardy z Bingen (1098-1179), jejímž jménem se proctví zaštiťuje. Třetí kapitola pojednává o vývoji konfliktů žebavých řádů se světským klérem ve středověkých Čechách, zejména o čtyřech významných osobnostech 2. pol. 14. stol. (Konrád Waldhauser, Milíč z Kroměříže, Vojtěch Raňkův z Ježova, Matěj z Janova), v jejichž díle byla kritika mendikantů častá.

Jindřichovy listy byly zřejmě určeny spíše jako rétorická cvičení a příklady než jako skutečné dopisy. Součástí práce je také překlad vybraných listů.

VI.

FF UP v Olomouci – Katedra klasické filologie

(připravila Ivana KOUCKÁ)

Bakalářské diplomové práce

Autor: Kateřina DŘEVIKOVSKÁ

Obor: latinská filologie

Název: *Trest, odplata a pomsta v řeckých mýtech*

Vedoucí práce: PhDr. Noemi Sklenářová

Počet stran: 72

Autorka nejprve vymezuje příčiny trestů, které bývají na protagonisty mýtů uvaleny, a dokládá je konkrétními příklady. Specifikuje důvody potrestání a zabývá se i typologií trestů. Velkou pozornost věnuje prokletí rodu Laiova a Pelopova včetně jejich důsledků a vyústění. Poukazuje též na fakt, že ani vysoké společenské postavení viníků, případně jejich božský původ, nedokážou potrestání zabránit. Poslední kapitola se věnuje božstvům spjatým s výkonem trestu.

Autor: Eva KORPOVÁ

Obor: latinská filologie

Název: *Parabola vulpium – Bajky v díle Rabbi ben Natronai Ha-Nakdan*

Vedoucí práce: doc. PhDr. Lubor Kysučan, Ph.D.

Počet stran: 43

Jádro práce tvoří transkripce a překlad vybraných osmi bajek z latinského překladu sbírky hebrejských bajek rabbiho Berechiaha ben Natronai Ha-Nakdana, který v 17. století vypracoval jezuita Melchior Hanel. V první teoretické části je podán nástin historie a vývoje žánru bajky od antiky až po moderní dobu a současně biografický a literárněteoretický medailon obou v práci sledovaných autorů.

Autor: Monika NOVÁKOVÁ

Obor: latinská filologie

Název: *Proměny klasické latiny ve středověkých textech*

Vedoucí práce: doc. PhDr. Lubor Kysučan, Ph.D.

Počet stran: 79

Úvodní kapitoly podávají nástin dějin latiny od jejích archaických počátků přes klasickou latinu až po období pozdní antiky. Jádro práce se věnuje vlast-

ní charakteristice středověké latiny. Vedle jejích klíčových lingvistických charakteristik se autorka zaměřuje i na širší kulturní a sociální kontext, nechybí kapitola věnovaná středověkému školství, knihovnám, literatuře, didaktice latiny, stylistické praxi apod. V závěru práce je zdůrazněna adaptabilita latiny, díky níž mohl tento jazyk přežít po více než dvě tisíciletí.

Autor: Irena PATÁKOVÁ

Obor: latinská filologie

Název: *Ovidiovo pojetí milenky v Amores*

Vedoucí práce: PhDr. Jiří Šubrt, Ph.D.

Počet stran: 46

Autorka se snaží na příkladu šesti vybraných elegií ze sbírky *Amores* definovat Ovidiův obraz ideální milenky a postihnout některé jeho zvláštnosti ve srovnání s jinými představiteli tohoto žánru. Práce se člení na tři hlavní části. První podává základní přehled Ovidiova života a díla, druhá představuje samotnou básnickou sbírku a Ovidiův experimentální přístup k žánrovým konvencím a třetí, hlavní část, pak analyzuje vybrané básně a pokouší se definovat základní požadavky na vzhled elegické milenky. V závěru práce je charakterizován Ovidiův ideál elegické milenky a zasazen do širších souvislostí.

Autor: Karel SYKORA

Obor: latinská filologie

Název: *Antisemitismus v antice*

Vedoucí práce: doc. PhDr. Lubor Kysučan, Ph.D.

Počet stran: 48

První část práce se zaměřuje na vznik a základní charakteristiky židovského národa v období 1. tisíciletí př. n. l., tak jak nám jsou dostupné převážně z hebrejské bible. Druhá se věnuje kontaktům antického a židovského světa, přičemž se koncentruje na popis základních oblastí, v nichž docházelo k civilizačním střetům mezi kulturami klasické antiky a Židy – náboženství, sexualita apod. Třetí část potom analyzuje vlastní antisemitské projevy v antických společnostech, konkrétně především ve starověkém Římě. Podstatnou pozornost věnuje i vztahům pozdněantických křesťanů a Židů a nové dimenzi, kterou do antisemitismu vneslo právě křesťanství.

VII.

FF UP v Olomouci – Katedra historie

(připravila Ivana KOUČKÁ)

Bakalářské diplomové práce

Autor: Zuzana FOJTÍKOVÁ

Obor: historie

Název: *Zahrady a parky jako součást obytného a veřejného prostoru ve starověké Itálii*

Vedoucí práce: PhDr. Ivana Koucká

Počet stran: 71

První a druhá kapitola práce se zabývají rozbořem písemných a archeologických pramenů k tématu a terminologií zahrad a parků v latinských pramenech. Jádrem práce tvoří kapitoly třetí až pátá, v nichž je věnována pozornost soukromým zahradám, veřejným prostorům a jejich zahradní a parkové úpravě a také vybraným archeologickým lokalitám (především Pompeje, Herkulaneum, Ostie a částečně i Řím) – popsány jsou konkrétní soukromé zahrady ve významných domech a villách i některé veřejné parky a zeleň na náměstích, v lázních a sloupořadích.

Autor: Petra SVAČINOVÁ

Obor: historie

Název: *Moře a s ním spojené národy řecké oikúmené ve Strabónově díle Geographica*

Vedoucí práce: PhDr. Ivana Koucká

Počet stran: 82

Význam práce spočívá v pokusu o zhodnocení aktivit spojených s mořem u četných národů obývajících mořské pobřeží řecké *oikúmené* a o postížení různých úhlů Strabónova pohledu na moře. Autorka nejprve pojednala o stěžejních tématech své práce (řecká *oikúmené*, moře v životě antického Řeka a jeho vztah k jiným národům) obecně, ve třetí kapitole pak podala nástin Strabónova života a díla. Ve čtvrté části se věnovala výčtu a popisu různých přímořských národů a charakteristice jejich konkrétních činností u Strabóna. V poslední kapitole vybrala stěžejní témata, jimiž se zmíněný autor ve vztahu k moři zabývá – moře jako takové, pirátství, rybolov, námořní obchod, thalassokracie, mytologie.

VIII.

Filozoficko-přírodovědecká fakulta SU v Opavě
– Ústav historických věd
 (připravila Karla VYMĚTALOVÁ)

Magisterská diplomová práce

Autor: Jana MALANIKOVÁ

Obor: historie

Název práce: *Lidová shromáždění římské republiky*

Vedoucí práce: PhDr. Karla Vymětalová

Počet stran: 127

Autorka se zaměřila na postižení typologie jednotlivých lidových shromáždění, na jejich historický vývoj, organizaci, způsob fungování a strukturu. Zabývá se všemi sedmi typy lidových shromáždění. Vychází z podrobného studia především Liviových dějin, kriticky hodnotí nejednotnost terminologie spojené s římskými lidovými shromážděními v překladech antických pramenů do češtiny a angličtiny, na základě rozborů pramenů se tuto terminologii snaží sjednotit.

IX.

FF UK v Bratislave – Katedra klasickej a semitskej filológie
 (připravila Jana GRUSKOVÁ)

Bakalářské diplomové práce

Autor: Juraj HRICA

Odbor: história

Nazov: *Vnútorne rozpory v Jeruzaleme počas židovskej vojny v rokoch 66-70 po Kr.*

Školiteľ: doc. PhDr. Pavol Valachovič, CSc.

Počet strán: 78

Práca sa zaoberá bojmi medzi znepriatelenými vodcami židovských frakcií počas židovského povstania v rokoch 66-70 po Kr., ich vznikom a priebehom vnútorných bojov. Venuje sa tak opisu prírodných podmienok a topografie, ako aj politického, hospodárskeho a sociálneho vývoja v Palestíne od čias helenizmu až po ovládnutie oblasti Rimanmi a vypuknutie povstania.

Autor: Ján CHVOSTÁČ

Odbor: klasické jazyky

Názov: *Rímske náboženstvo očami Valeria Maxima*

Vedúci práce: prof. PhDr. Daniel Škoviera, Ph.D. Počet strán: 52 + 2 prílohy

Cieľom práce bolo preložiť a komentovať časti prvej knihy populárnej zbierky Valeria Maxima *Factorum et dictorum memorabilium libri IX* a ilustrovať postavenie náboženských starožitností v rámci vzdelávania v rečníckych školách. Preklad vybraných častí zaberá asi 40 % celkového rozsahu práce, komentár asi 25 %, zvyšok pripadá na úvod, tri indexy, záver, latinské argumentum a zoznam použitej literatúry; latinský originál bol osobitne prepísaný, ale z technických dôvodov nefiguruje ako súbežný text k prekladu. Vo filologicky orientovanom a obsahovo presnom preklade sa odráža nedostatok skúseností s týmto typom interpretácie textu. Komentár vyniká vecnosťou a vysokým jazykovým štandardom.

Autor: Zuzana IŠPOLDOVÁ

Odbor: klasické jazyky

Názov: *Lukianos – Ako treba písať dejiny*

Vedúci práce: prof. PhDr. Daniel Škoviera, Ph.D.

Počet strán: 51

Vzhľadom na predpísaný rozsah dokumentu sa pôvodný projekt musel zredukovať na približne prvú polovicu Lukianovho diela, o obsahu zvyšných kapitol autorka aspoň stručne informuje. Meritum jej práce však spočíva v preklade gréckeho textu. V denotačnej rovine spĺňa jej výkon takmer všetky nároky, no v rovine štýlu predsa len zaostáva za uvoľnenosťou Lukianovho prejavu a pridŕža sa spôsobu vyjadrovania gréckeho originálu. Vo vlastnom výklade sa autorka vyjadruje presvedčivo, aj keď miestami subjektizovane. Jazyková čistota jej expozé je na požadovanej úrovni.

Autor: Michela JURÁKOVÁ

Odbor: klasické jazyky

Názov: *Senatus consultum (Senatus consultum de Bacchanalibus)*

Vedúci práce: doc. PhDr. Pavol Valachovič, CSc.

Počet strán: 52

Objektom skúmania je predovšetkým uznesenie senátu týkajúce sa bakchanálií a bakchanálie samy. V teoretickej časti práce sa podáva popis inštitúcie rímskeho senátu, jeho histórie, vplyvu a fungovania, pričom dôraz sa kladie na obdobie republiky. Taktiež sa sústreďuje pozornosť na ozrejmienie pojmu uznesenie senátu, na podrobný popis priebehu jeho prijímania, ako aj na porovnanie uznesenia senátu s inými výnosmi senátu. Praktická časť pozostáva z prekladu samotného textu *Senatus consultum de Bacchanalibus* na jednej

strane, a na druhej strane z prekladu časti diela Tita Livia, v ktorej sa rozoberá daná problematika.

Autor: Lenka KRAJČOVIČOVÁ

Odbor: klasické jazyky

Názov: *Vitia v 9. knihe Factorum et dictorum memorabilium libri novem Valeria Maxima*

Vedúca práce: PhDr. Alexandra Dekanová

Počet strán: 47

Jadrom práce je preklad kapitol 1-10 deviatej knihy diela Valeria Maxima *Factorum et dictorum memorabilium libri novem*, v ktorej sa autor zamerá na ilustrovanie necností (*vitia*) príkladmi zo starovekej histórie. Autorka zaradila pred samotný preklad vybraných častí kapitolu o živote a diele Valeria Maxima. Za prekladom nájdeme kapitolu *Virtus versus vitium*, ktorú možno považovať za akýsi filozoficko-literárny komentár k obsahu prekladanej časti, v ktorej sa autorka sústredila na výklad kľúčového pojmu danej kapitoly diela, na pojem *vitium*. Podáva interpretáciu daného pojmu v dielach M. Tullia Cicerona a C. Sallustia Crispa.

Autor: Ivan LÁBAJ

Odbor: klasické jazyky

Názov: *Staré zvyky v Ríme. Valerii Maximi Factorum ac dictorum memorabilium liber II*

Vedúci práce: prof. PhDr. Daniel Škoviera, Ph.D.

Počet strán: 44

Práca sa skladá z prekladu prvých šiestich kapitol a z komentára. Jej súčasťou je programový úvod, rovnako stručný, no výstižný záver a solidné latinské resumé. Hoci preklad nesie stopy nováčikovskej trémy a oveľa viac rešpektuje vyjadrovanie latinskej pôvodiny než jazyk prekladu, jednako je výsledný text koherentný, obsahovo presný a zrozumiteľný. V komentári sa autor odvoláva zväčša na existujúce slovenské preklady paralelných miest u iných antických autorov, české preklady poslovenčuje. Štýl výkladu je vecný, odborne na výške, argumentačne zrelý.

Autor: Zuzana MOLNÁROVÁ

Odbor: klasické jazyky

Názov: *Morfológia latinských slovík. Cvičebnica*

Vedúca práce: PhDr. Alexandra Dekanová

Počet strán: 49

Práca mala vyslovene praktický cieľ – slúžiť ako cvičebnica morfológie latinských slovík pre kurz *Repetitorium Latinum 2*, ktorý je špeciálne zameraný na osvojenie si tvarov najfrekvencovanejších latinských slovík podľa zozna-

mu, ktorý je v učebnici: Špaňár, J., Horecký J.: *Latinská gramatika* (Bratislava 1993). Autorka rozdelila obsah látky na šesť častí, pričom konjugácii 1., 2., 4. je venovaná jedna kapitola, 3. konjugácii dve kapitoly a po jednej kapitole slovesu *esse* a jeho zloženinám a ostatným tzv. nepravidelným slovesám. Pred týmito kapitolami nájdeme stručnú charakteristiku latinských slovies a prehľad dostupných latinských cvičebníc. Množinu slovies a zaradenie konkrétnych tvarov prispôsobila autorka požiadavkám daného kurzu.

Autor: Martina NEUHOLDOVÁ

Odbor: klasické jazyky

Názov: *Rodičovská láska a krutosť*, Liber quintus Valerii Maximi Factorum et ditorum memorabilium libri novem

Vedúca práce: PhDr. Alexandra Dekanová

Počet strán: 39

Jadrom práce je preklad vybraných častí 4., 7. a 8. kapitoly 5. knihy zbierky exempliel Valeria Maxima, ktorých predmetom je rodičovská láska a prísnosť. Preklad je uvedený stručnou charakteristikou rímskej rodiny, po ňom zaradila poslucháčka komentár k vybraným osobnostiam a príbehom, ktorý tvorí tretiu kapitolu práce. Jeho užitočnosť vyplýva z povahy diela Valeria Maxima, ktoré predpokladá znalosť predkladaných príbehov. Pri vypracovávaní komentáru použila autorka všetky typy dostupných zdrojov informácií, medzi ktorými, čo treba zvlášť oceniť, aj staroveké pramene (Livius, Suetonius, Herodotos, Polybios, Plutarchos).

Autor: Adam RADA

Odbor: história

Názov: *Verný obraz cisára Tibéria*

Vedúci práce: doc. PhDr. Pavol Valachovič, CSc.

Počet strán: 42

Cisár Tiberius patrí k významným postavám starovekých dejín, o čom svedčí aj dĺžka jeho vlády (22 rokov). Práca predstavuje osobnosť cisára, jeho život a dobu, a tiež pohľady starovekých i súčasných historikov na jeho osobu. Rozoberá jeho verejnú činnosť i súkromný život. Výsledkom práce je porovnanie jednotlivých pohľadov na jeho osobnosť, potvrdenie niektorých údajov a zároveň vyvrátenie niektorých tradovaných, no pri bližšom skúmaní nepravdivých tvrdení.

Autor: Zuzana ŠEDOVÁ

Odbor: klasické jazyky

Názov: *Láska a priateľstvo v diele Valeria Maxima* Factorum et ditorum memorabilium libri novem

Vedúca práce: PhDr. Alexandra Dekanová

Počet strán: 52

Cieľom práce bolo priblížiť pochopenie (manželskej) lásky a priateľstva v antickom Ríme skorého cisárstva na základe prekladu častí štvrtej knihy Valeria Maxima *Factorum et dictorum memorabilium libri novem* a porovnania názorov vystopovateľných u Valeria Maxima s pochopením týchto sociálnych morálno-psychologických kategórií Plutarcom (v diele *Eróticos*) a Ciceronom (v diele *Laelius de amicitia*).

Autor: Judita VARGOVÁ

Odbor: klasické jazyky

Názov: *Preklad a komentár vybraných kapitol z Valeria Maxima*

Vedúca práce: PhDr. Alexandra Dekanová

Počet strán: 42

Autorka si ako tému svojej práce vybrala preklad a výklad vybraných častí siedmej knihy diela Valeria Maxima *Factorum et dictorum memorabilium libri novem*. Po stručnom úvode nasleduje časť venovaná rímskemu dedičskému právu. Autorka charakterizuje právne normy regulujúce dedičské právo v Ríme od *Zákonov dvanástich dosiek* po Justiniánsku zbierku a uvádza tiež konkrétne prípady u Valeria Maxima, na ktoré boli tie ktoré zákony aplikované. Jadro práce tvorí preklad zo siedmej knihy Valeria Maxima s exemplami ilustrujúcimi: *Ako vyzerá, keď má niekto šťastie, O zrušených závetoch, Dedičské prevapenia, Ako Gréci vedú vojnu, Múdre rečené, múdre spravené*.

Magisterské diplomové práce

Autor: Tomáš KLOKNER

Odbor: história

Názov: *Štátny alimentálny fond tzv. adoptovaných cisárov*

Vedúci práce: doc. PhDr. Pavol Valachovič, CSc.

Počet strán: 90

Práca predstavuje štátny alimentálny fond ako jeden z najdôležitejších opatrení, prostredníctvom ktorého sa pokúšal štát zlepšiť demografické a poľnohospodárske pomery v Itálii na konci 1. a v 2. storočí po Kr. Najzreteľnejším výsledkom činnosti štátneho alimentálneho fondu však bolo pozdvihnutie sociálnej situácie niektorých rímskych rodín, a preto možno jeho založenie chápať aj ako súčasť štátnej sociálnej politiky v Rímskej ríši. V práci autor objasňuje vývoj, fungovanie, správu a ciele tejto inštitúcie.

Autor: Marek KRAMÁR

Odbor: klasické jazyky

Názov: *Dejiny diadochov v Polyainovom spise* Stratégika

Vedúci práce: doc. PhDr. Pavol Valachovič, CSc.

Počet strán: 52

Cieľom práce bol preklad vybranej časti diela grécko-rímskeho autora Polyaina a komentár k prekladu. Autor si vybral časť spisu, v ktorej antický autor opisuje vzájomné boje po smrti Alexandra Veľkého, pričom sa sústreďuje predovšetkým na vojenské lstei, ktoré Alexandrovi bývalí velitelia používali vo vzájomných zrážkach. Spis vznikol v 2. storočí n. l. v čase, keď prepukli markomanské vojny za vlády Marca Aurelia. V komentári autor vysvetľuje jednak niektoré textologické problémy, jednak porovnáva časti Polyainovho spisu s údajmi niektorých ďalších antických autorov.

Autor: Anita RADIOVÁ

Odbor: klasické jazyky

Názov: *Prešporský súdny protokol A-XII/N.74 z roku 1677. Procesy s čarodejníkmi (prepis, preklad, komentár)*

Vedúca práce: PhDr. Alexandra Dekanová

Počet strán: 125

Práca spracúva síce veľmi populárnu, ale vedecky málo prebádanú tému procesov s čarodejníkmi na základe rukopisne zachovaného protokolu zo súdneho procesu, ktorý sa konal v Prešporku v roku 1677. Okrem prepisu, prekladu a komentáru protokolu sa autorka v úvodných častiach svojej práce venuje histórii legislatívnych zákrokov proti čarodejníctvu, a to tak povediac od začiatku ľudskej histórie po novovek. Samostatná kapitola je venovaná neslávne známemu dielu H. Kramera a J. Sprengera *Malleus maleficarum*, a to jeho celkovej charakteristike a špeciálne jeho zameraniu proti ženám. Jadro práce tvorí prepis a preklad vyššie špecifikovaného súdneho protokolu.

X.

FF UK v Bratislave – Katedra všeobecných dejín (pripravil Pavol VALACHOVIČ)

Bakalárske diplomové práce

Autor: Martin DOBEK

Odbor: história

Názov: *Zahraničná politika iulsko-claudiovskej dynastie*

Vedúci práce: doc. PhDr. Pavol Valachovič, CSc.

Počet strán: 59

Témou bakalárskej práce bola zahraničná politika prvej dynastie cisárskeho Ríma, pričom autor nesleduje túto politiku chronologicky podľa vlády jednotlivých cisárov, ale geograficky – všíma si jednotlivé konflikty medzi Rímom a nepriateľmi, čo mu umožnilo sledovať koncepciu rímskej zahraničnej politiky v širšom chronologickom rámci bez toho, že by ju rozdeľoval na príliš malé úseky podľa vlády jednotlivých cisárov.

Autor: Michal FARKAŠ

Odbor: história

Názov: *Pozadie vzniku principátu*

Vedúci práce: doc. PhDr. Pavol Valachovič, CSc.

Počet strán: 39

Predmetom práce bolo sledovať zanikanie starého politického systému a budovanie nového v poslednom storočí pred n. l. Autor si všímal najprv politickú a vojenskú činnosť Gaia Octavia v rámci druhého triumvirátu až do víťazstva pri Actiu, následne jeho nástup ako prvého cisára a jeho budovanie základných politických inštitúcií a napokon sledoval prejavy moci (staviateľstvo, kultúra) nového systému.

Autor: Jana GAZDOVÁ

Odbor: história

Názov: *Prostitúcia v antickom Ríme*

Vedúci práce: doc. PhDr. Pavol Valachovič, CSc.

Počet strán: 48

Autorka sa vo svojej práci venovala v prvej časti všeobecnému prehľadu o postavení žien v rímskej spoločnosti, v hlavnej kapitole sa zaoberala priamo prostitúciou v Ríme (predovšetkým z právneho hľadiska) a napokon v poslednej kapitole sa venovala niektorým „vedľajším“ problémom prostitúcie – mužskej prostitúcii, pohlavným chorobám, hygiene a pod.

Autor: Petra HAGOŇOVÁ

Odbor: história

Názov: *Pôvodné obyvateľstvo a postavenie ženy v Pannónii v 1. a 2. storočí n. l.*

Vedúci práce: doc. PhDr. Pavol Valachovič, CSc.

Počet strán: 44

Hlavnou tézou práce bolo sledovať postavenie žien domáceho pôvodu v Pannónii na základe epigrafického materiálu. Popri tom si autorka všímalala aj príchod Rimanov do oblasti stredného Podunajska, etnické a sociálne zloženie obyvateľov v tomto prelomovom období a napokon, ako sme už uviedli, zozbierala údaje o ženách domáceho pôvodu, ktoré sa uvádzajú na nápisných pamiatkach.

Autor: Ján ŠTRBÁK

Odbor: história

Názov: *Domáca politika Flaviovcov*

Vedúci práce: doc. PhDr. Pavol Valachovič, CSc.

Počet strán: 46

Druhá rímska cisárska dynastia sa zapísala do rímskych dejín viacerými udalosťami či už v domácej, ako aj zahraničnej politike, ale aj napr. vo výstavbe v Ríme a pod. Už nástup dynastie, založenej významným vojenským veliteľom nerímskeho, ale italského pôvodu, spôsob vlády Flavia Vespasiana po dlhých rokoch devastujúcej politiky cisára Nerona až po výbuch Vezuvu alebo odstránenie posledného panovníka dynastie a nástupom nového systému obsadzovania najvyššej funkcie v štáte – to všetko boli problémy, ktoré autor sleduje vo svojej práci.

Magisterské diplomové práce

Autor: Veronika BARIČOVÁ

Odbor: história

Názov: *Chápanie smrti v starovekom Ríme*

Vedúci práce: doc. PhDr. Pavol Valachovič, CSc.

Počet strán: 80

Autorka sa na pomerne širokom priestore (a v širokom časovom rámci) venovala problematike smrti v starom Ríme. V prvej časti si všíma sebaobetovanie významných rímskych politikov a vojenských veliteľov (napr. P. Decius Mus – otec a syn), v druhej časti si všíma dobrovoľnú smrť (samovraždu) politikov (M. Porcius Cato Ml., cisár Otho) či niektorých žien, ktoré dobrovoľne sprevádzali svojich manželov až za hranice života, a v tretej časti sa pokúsila rozborom niektorých filozofických spisov hľadať zdôvodnenie, príp. postoj Rimanov k smrti vôbec.

Autor: Silvia FORGÁCSOVÁ

Odbor: história

Názov: *Prétoriánska garda za principátu*

Vedúci práce: doc. PhDr. Pavol Valachovič, CSc.

Počet strán: 60

Prétoriánska garda vznikla ako nový mocenský orgán za Augusta a postupne dosiahla výnimočné postavenie. Velitelia prétoriánov sa dostávali na najvyššie priečky politického systému a rozhodovali o bytí i nebytí rímskych cisárov. Preto sa autorka vo svojej práci zamerala na formovanie prétoriánskej gardy, jej zloženie a účasť na rozhodujúcich politických udalostiach. Na základe literárnych prameňov sa pokúšala priblížiť aj najvýznamnejších prétoriánskych prefektov a ich úlohu v politických dejinách.

Autor: Ondrej GÁBRIŠ

Odbor: história

Názov: *Cisár Flavius Valens*

Vedúci práce: doc. PhDr. Pavol Valachovič, CSc.

Počet strán: 68

Práca je zameraná na vykreslenie osudov jedného z významných cisárov novej – Valentinianovskej – dynastie v starovekom Ríme. Autor si všíma jeho vojenské úspechy i neúspechy, vnútornú politiku a najmä jeho vzťah ku kresťanom, pretože ten podmieňoval aj – čiastočne – obraz o cisárovi, ktorý sa zachoval v dielach neskorantických historikov. V záverečnej kapitole venuje pozornosť aj stavebným aktivitám cisára, pričom sa však zamerával prevažne len na vymenovanie stavieb, ktoré sa viažu s jeho menom bez nejakých konkrétnejších súvislostí, prečo a kde tieto stavby vznikli.

Autor: Zora TURANCOVÁ

Odbor: história

Názov: *Z jedálneho lístka a stravovacích zvyklostí starých Rimanov*

Vedúci práce: doc. PhDr. Pavol Valachovič, CSc.

Počet strán: 63

Autorka si v prvej časti svojej práce všímala zvyklosti Rimanov pri stravovaní, výber surovín pri príprave základných jedál, ich zabezpečovanie (doprava, nákupy), prípadne stravovací režim vôbec. V druhej časti práce sa zamerala na dve významné diela – Petroniov *Satirikon* a Macrobiove *Saturnálie*. Na konkrétnych príkladoch chcela poukázať aj na základné sociálne rozdiely medzi obyvateľstvom Ríma či na rozdielne funkcie hostín v živote niektorých vrstiev rímskej spoločnosti.

XI.

FF TU v Trnave – Katedra klasických jazykov (pripravila Lenka FIŠEROVÁ)

Bakalárske diplomové práce

Autor: Erika KUČÁKOVÁ

Odbor: klasické jazyky

Názov: *Aparát bohov v mytologickom epose Claudia Claudiana De raptu Proserpinae*

Vedúci práce: prof. PhDr. Daniel Škoviera, Ph.D.

Počet strán: 45

Práca sa zamerala na aparát bohov v poslednom mytologickom epose rímskej literatúry, ktorý sa ako žáner v závere IV. storočia pokúsil oživiť Clau-

dius Claudianus. Autorka v prvých troch kapitolách postupne charakterizuje rímsku mytológiu, autora i predmetný epos. Nosným pilierom práce je najrozsiahlejšia štvrtá kapitola, v ktorej sa venuje jednotlivým bohom. Prácu dopĺňajú dva abecedne usporiadané indexy.

Autor: Lucia MEKIŇOVÁ

Odbor: klasické jazyky

Názov: *Sny ako nástroj veštenia podľa Ciceróna*

Vedúci práce: prof. PhDr. Daniel Škoviera, Ph.D.

Počet strán: 42

Autorka poskytla Ciceronov pohľad na sny a veštenie v diele *De divinatione*. V prvých kapitolách prináša charakteristiku veštenia a jeho rozdelenie z pohľadu starovekej spoločnosti, ale ponúka i niekoľko súčasných definícií. Hlavná časť práce sa venuje prekladu vybraných snov a následne sa autorka pokúša o ich výklad.

Autor: Lenka PADYŠÁKOVÁ

Odbor: klasické jazyky

Názov: *Krajina a jej opis vo Vergiliových Georgikách*

Vedúci práce: Mgr. Jozef Kordoš

Počet strán: 46

Dielo *Roľnícke spevy* sa dá skúmať z rôznych pohľadov i na poli filológie. Autorka si vytýčila cieľ preskúmať Vergiliovu techniku opisu krajiny ako takej, ale aj opisu jednotlivých krajín. Pokúsila sa zodpovedať otázku, či a do akej miery básnik opisuje skutočnú krajinu alebo ideál. V závere konštatuje, že pri opise krajín u Vergilia zohrávali veľkú úlohu i sympatie, snáď preto sa Itália v jeho podaní javí ako ideálna krajina.

Autor: Jana TOMAŠOVIČOVÁ

Odbor: klasické jazyky

Názov: *Spojky si, nisi v Ciceronovej reči Pro Publio Quinctio*

Vedúci práce: Mgr. Katarína Karabová, Ph.D.

Počet strán: 38

Vybrané časti zo súdnej reči *Pro Publio Quinctio* boli prameňom pre skúmanie problematiky a výskum frekvencie spojok *si* a *nisi*. Prvá kapitola stručne hodnotí život a tvorbu Ciceróna i predmetné dielo. V ďalších kapitolách už autorka na vybraných latinských príkladoch demonštruje danú gramatickú otázku, pričom príklady sprevádza autorkin vlastný preklad. V závere ponúka zhodnotenie výskytu spojok vo všetkých formách a pridáva i postrehy na základe vlastných zistení.

Magisterské diplomové práce

Autor: Anna BAČINSKÁ

Odbor: klasické jazyky

Názov: *Karol Besser: Dissertatio historica de Ioannis Hunniadis sive Corvini Hungariae Gubernatoris ortu et nativitate (1824) – preklad a výklad*

Vedúci práce: Mgr. Katarína Karabová, Ph.D.

Počet strán: 59

Autorka si pre svoju prácu vybrala historickú dizertáciu o pôvode jedného z najvýznamnejších uhorských vojvodcov Jána Huňadyho. Dosiaľ do slovenského jazyka nepreložené dielo autorka preložila a analyzovala. Úvodná kapitola predstavuje životné osudy Jána Huňadyho, jeho pôvod a vzostup a poukazuje na mnohé boje, ktoré zvládol. Po preklade diela sa autorka venuje v tretej kapitole historikom, ktorí sa uvádzajú v diele a ktorých výpovede o Huňadym autor K. Besser hodnotí. Gramatický rozbor si všíma najmä syntaktické väzby.

Autor: Martina BILKOVÁ

Odbor: klasické jazyky

Názov: *Iesus puer. Obsahová a štylistická analýza epickej básne*

Vedúci práce: Mgr. Katarína Karabová, Ph.D.

Počet strán: 62

Práca sa venuje interpretácii a analýze trnavskej tlače z roku 1693 s názvom *Iesus puer*. Pôsobivá báseň, ktorej autorom je taliansky jezuita a profesor matematiky Thomas Ceva (1648-1737), je napísaná v daktylskom hexametri a oplýva mnohými narážkami najmä na Nový zákon. Autorka preložila prvú a deviatu knihu eposu. Okrem prekladu podala vo svojej práci aj analýzu básne, ktorú zamerala najmä na umelecké výrazové prostriedky. V kapitole o metrike bližšie určila metrum a v rámci prekladaných častí si všímala použitie jednotlivých druhov dieréz a cezúr. V piatej kapitole naznačila recepciu antickej literatúry, najmä Vergília a Ovidia.

Autor: Denisa BOMBALOVÁ

Odbor: klasické jazyky

Názov: *Lusus poetici allegorici (Preklad a výklad vybraných básní)*

Vedúci práce: Mgr. Nicol Sipekiová

Počet strán: 63 + prílohy

Autorka sa zamerala na preklad a výklad básní *Avis captiva*, *Bombicis lanificium*, *Narcissus sui amans* zo zbierky francúzskeho jezuitu P. Iusta Sautela, ktorá patrí medzi tzv. tyrnaviká, keďže v roku 1729 vyšla aj v Akademickej tlačiarňi Trnavskej univerzity. Po stručnom predstavení básnika a úvodnom exkurze o elegickom žánri, o využití alegórie a bájky ako literárnej formy

v období baroka je v práci preklad básní s paralelným prepisom originálu. Jeho text autorka podrobuje obsahovému a štylistickému rozboru. V ňom konštatovala didaktický podtón a morálne aspekty básní a identifikovala najčastejšie básnické ozdoby.

Autor: Jarmila ČIČMANOVÁ

Odbor: klasické jazyky

Názov: *Valentinus Ecchius: Panegyricus in laudem Augustini Moravi (1512)*

Vedúci práce: prof. PhDr. Daniel Škoviera, Ph.D. Počet strán: 66 + prílohy

Autorka podrobila analýze básnickú prvotinu Valentína Ecchia, humanistického vzdelanca, ktorý sa usadil v Bardejove. Okrem bio-bibliografickej kapitoly prináša práca prepis latinského originálu a súbežný preklad, predstavuje mytologický a topografický aparát básne, zaoberá sa technickými parametrami Ecchiových hexametrov a elegických dvojverší. Okrem toho identifikuje antické a súveké vzory básne.

Autor: Peter FRAŇO

Odbor: klasické jazyky

Názov: *Ciceronov spis De fato*

Vedúci práce: prof. PhDr. Daniel Škoviera, Ph.D. Počet strán: 67

Práca o spise *De fato* mala za cieľ doplniť obraz Cicerona filozofa. Keďže komplexne spracovať uvedený spis presahovalo propozície diplomových prác, autor si vybral tri relevantné pasáže spisu. Osobitne sa venoval konceptu sympatie a implikácii teórie možnosti. Výklad obsahuje relevantný latinský text so súbežným slovenským prekladom a nadväzujúci komentár. V záveroch kapitol autor prehľadne zrekapituloval zistenia vyplývajúce z rozboru textu.

Autor: Veronika HLAVATÁ

Odbor: klasické jazyky

Názov: *Preklad a výklad vybranej časti z diela Miscellanea od Martina Sentiványiho*

Vedúci práce: Mgr. Nicol Sipekiová Počet strán: 84

Hlavným cieľom práce bol preklad časti najznámejšieho Sentiványiho diela *Miscellanea*, a to vybraných paragrafov druhej dizertácie *De homine*. Preklad dopĺňajú kapitoly, v ktorých si autorka jednak všimla osobnosť M. Sentiványiho, ktorý zohrával významnú úlohu v dejinách univerzity, jednak sústredila pozornosť na toto dielo ako na vysokoškolskú učebnicu. Zaoberala sa aj Sentiványiho jazykom a štýlom na pozadí súdobého univerzitného štúdia.

Autor: Katarína HROTÍKOVÁ

Odbor: klasické jazyky

Názov: *Život Petra Révaia podľa Oratio funebris*

Vedúci práce: doc. PhDr. Mária Kohútová, CSc.

Počet strán: 68 + príloha

Autorka sa venuje charakteristike života turčianskeho župana a strážcu Uhorskej koruny P. Révaia. Jeho pohrebnú reč napísal a v Bardejove vydal v r. 1623 Rafael Hrabec. K reči pridal aj smútočné elégie, ktoré boli prednesené na Révaiovom pohrebe, a osobný list adresovaný synovi. Okrem životných osudov, ktoré tvoria rámec jednotlivých kapitol, sa autorka zaoberala osobitne trebstovskou a sklabiniskou vetvou Révaiovcov. V jadre práce analyzovala reč, ktorá je krásnym príkladom rétorického umenia autora a jej časti sa dajú veľmi dobre vystopovať až do antiky. Nachádza sa v nej množstvo alúzií na postavy z antickej histórie, mytológiu či realie.

Autor: Daniela CHYTILOVÁ

Odbor: klasické jazyky

Názov: *Obsahovo-štylistická analýza panegyrika Antona Mailáta venovaného Márii Terézii*

Vedúci práce: Mgr. Erika Juríková, Ph.D.

Počet strán: 71

Práca sa venuje prekladu a analýze jedného z panegyrikov, ktoré vyšli na Trnavskej univerzite s dedikáciou panovníčke Márii Terézii. Jeho autorom je profesor, vzdelanec a literát, jezuita Anton Mailát, ktorý dielko napísal a vydal v roku 1772. Autorka sa venuje rámcovo Márii Terézii a jej životným osudom, historickej Trnavskej univerzite, teórii rečníctva a panegyrickej tvorbe ako takej. Jadro práce tvorí rozbor panegyrika a jeho preklad, s ktorým je paralelný aj latinský text. Na záver autorka konštatuje, že Mailátovo dielo je po obsahovej i štylistickej stránke na vysokej úrovni a patrí k žánru príležitostnej prózy.

Autor: Anna JEŽÍKOVÁ

Odbor: klasické jazyky

Názov: *Topografia okresu Revúca v diele Ladislava Bartholomaeida Notitia Gömöriensis*

Vedúci práce: Mgr. Erika Juríková, Ph.D.

Počet strán: 83 + register

Autorka sa zaoberala historiografickým dielom uhorského literáta a historika L. Bartholomaeida, ktoré napísal začiatkom 19. storočia a pridržal sa tzv. belovskej línie uhorskej historiografie. Opisuje v ňom prírodné pomery, históriu, obyvateľstvo a jeho zamestnanie na Gemeri. Autorka si vybrala na preklad a obsahovú i štylistickú analýzu mestá a dediny terajšieho okresu

Revúca. Latinský text prekladá, vysvetľuje a porovnáva so súčasným stavom vedomostí o danom regióne. Identifikuje geografické názvy a dochádza k záveru, že Bartholomaeidovo dielo bolo vedecké a autor informácie verifikoval z prameňov i odbornej spisby.

Autor: Denisa KOSKOVÁ

Odbor: klasické jazyky

Názov: *Štylistická a obsahová analýza diela Gemina Augustissimae*

Vedúci práce: Mgr. Erika Juríková, Ph.D.

Počet strán: 85 + prílohy

Autorka sa vo svojej práci venuje obsahovému a štylistickému rozboru diela A. Thorányiho, ktoré vyšlo v Trnave v roku 1699, pri príležitosti svadby Jozefa I. Habsburského s hannoverskou vojvodkyňou Annou Vilhelmínou. Dielo sa skladá zo šiestich básní, ktoré sú oslavou vládnuceho rodu a jeho jednotlivých príslušníkov, ktoré autorka charakterizuje na základe odbornej literatúry i diela. V texte sa nachádzajú narážky aj na dobové udalosti a množstvo antických alúzií, ktoré autorka vysvetľuje. V závere dochádza k poznatku, že dielo môžeme zaradiť do tzv. habsburskej panegyriky, ktorá sa pestovala na jezuitských univerzitách.

Autor: Miroslava KÜRTHYOVÁ

Odbor: klasické jazyky

Názov: *Karol Péterffy: Decus Europae seu domus Ursina (preklad a výklad)*

Vedúci práce: Mgr. Katarína Karabová, Ph.D.

Počet strán: 62 + príloha

Autorka sa venovala prekladu a výkladu promočného spisu *Decus Europae seu domus Ursina*, ktorý vydala trnavská univerzitná kníhtlačiareň v roku 1725 pri príležitosti slávnostnej promócie nových bakalárov. Námetom bolo prvé výročie zvolenia pápeža Benedikta XIII. Autorka preložila vybrané časti spisu, ktoré sa priamo venujú osobe zakladateľa ursiniovského rodu. Úvodné kapitoly približujú štruktúru a obsah celého diela a životné osudy pravdepodobného autora K. Péterffyho. Rozbor vybraných častí sa sústredil na recepciu antických autorov a na mytologické narážky. Posledná kapitola sa dotkla básnického jazyka a metriky.

Autor: Katarína MAGULOVÁ

Odbor: klasické jazyky

Názov: *Pantheum mythicum seu fabulosa deorum historia, 1717 (Preklad prológu a vybranej kapitoly diela)*

Vedúci práce: Mgr. Nicol Sipekiová

Počet strán: 73

Autorka sa zamerala na preklad a výklad prológu a vybranej časti o bohoch a božstvách podsvetia a smrti z úspešnej mytologickej príručky používanej

v 17. a 18. storočí, ktorá má encyklopedický charakter a pochádza od francúzskeho jezuitu Francisca Pomeya, autora viacerých aj v Uhorsku úspešne etablovaných didaktických prác. Jadro práce tvorí preklad textu so súbežným prepisom pôvodiny. Práca približuje organizáciu vzdelávacieho systému, v ktorom sa učebnica používala, a okrem všeobecnej charakteristiky priniesla aj jazykový a štylistický rozbor diela. Autorka sa zamerala aj na identifikáciu hlavných prameňov mýtov, pričom poukázala na odlišnosti medzi jednotlivými variantmi.

Autor: Miriama MATUŠÍKOVÁ

Odbor: klasické jazyky

Názov: *Elias Corvinus – Ioannis Hunniadae res bellicae contra Turcas*

Vedúci práce: Mgr. Jozef Kordoš

Počet strán: 66

Autorka si za tému práce zvolila epickú báseň renesančného autora Eliasa Corvina, v ktorej sa oslavujú vojnové úspechy a záslužné činy Jána Huňadyho v boji proti Osmanom. Látku rozdelila do piatich častí. Po krátkom úvode charakterizovala hlavného protagonistu básne a načrtla vývin historických udalostí v bojoch proti Turkom a politickú situáciu v súvekom Uhorsku. Potom sa venovala osobnosti básnika a problematike datovania diela. Jadrom práce je preklad diela a stručná charakteristika žánru a štýlu, potom nasleduje morfológický a syntaktický a dôsledný štylistický rozbor.

Autor: Mária MORAVČÍKOVÁ

Odbor: klasické jazyky

Názov: *Natales liberae, regiaeque civitatis Tyrnaviensis*

Vedúci práce: Mgr. Jozef Kordoš

Počet strán: 65

Témou práce bol promočný spis *Natales liberae, regiaeque civitatis Tyrnaviensis*, ktorý vyšiel v trnavskej univerzitnej tlačiarňi k počte nových bakalárov v roku 1727. Autorstvo spisu sa pripisuje Mikulášovi Jánossimu, SJ, ktorý vtedy pôsobil na Trnavskej univerzite ako profesor poetiky. Po stručnej charakteristike spisu a zaradení do kultúrno-literárneho kontextu nasleduje jadro práce, ktorým je preklad vybraných častí eposu a kapitola venovaná recepcii antických autorov. Do práce autorka zaradila rozbor mytologických prvkov, metriky a imitačných postupov.

Autor: Ivana NEMRAVOVÁ

Odbor: klasické jazyky

Názov: *Peter Schetz – Metamorphosis Hungariae*

Vedúci práce: Mgr. Jozef Kordoš

Počet strán: 62

Témou práce sa stal promočný spis s názvom *Metamorphosis Hungariae*, ktorý vyšiel v trnavskej univerzitnej tlačiarne v roku 1716. Dielo sa pripisuje vzdelanému jezuitovi P. Schetzovi, ktorý vtedy pôsobil na Trnavskej univerzite. Po krátkej charakteristike diela autorka priblížila historický vývoj a nástup baroka v Uhorsku, príchod jezuitov na Slovensko, vznik Trnavskej univerzity a činnosť akademickej kníhtlačiarne. Potom sa zamerala na osobnosť autora a predmetný epos, z ktorého preložila vybrané časti. Prácu uzatvára pohľad na jazyk a štýl diela.

Autor: Veronika ŠTIBOROVÁ

Odbor: klasické jazyky

Názov práce: *Preklad a výklad diela Tertulliana De anima*

Vedúci práce: Mgr. Katarína Karabová, Ph.D.

Počet strán: 119

Autorka sa rozhodla preložiť a následne analyzovať z hľadiska jazyka a štýlu dielo *De anima*. Najprv sa zamerala na pomerne komplikovanú osobnosť autora a jeho rozsiahlej literárnej činnosti, ktorú rozdelila do tradičných vývinových fáz. Hoci ide o pomerne rozsiahly teologicko-filozofický text, ktorý sa zaoberá otázkou nesmrteľnosti duše v konfrontácii s názormi heretikov a filozofov, autorka ho preložila celé. Upozornila aj na jazykovú stránku najmä z morfológického i syntaktického hľadiska. Dospela k záveru, že Tertulianov štýl bol vysoko rétorický a po formálnej stránke vybrúsený do najmenších detailov.

Autor: Zuzana UJVÁRIOVÁ

Odbor: klasické jazyky

Názov: *Panovanie Ferdinanda I. podľa diela Štefana Katonu Epitome chronologica rerum Hungaricarum, Transsylvanicarum et Illyricarum*

Vedúci práce: doc. PhDr. Mária Kohútová, CSc.

Počet strán: 59

Práca sa zamerala na tretiu časť diela uhorského historika a jezuitu Štefana Katonu (1732-1811) nazvanú *Periodus Austriaca*. Na preklade prvých päťdesiatich kapitol diela autorka ilustrovala zápas o uhorský trón medzi Ferdinandom I. Habsburským a Jánom Zápoľským. Okrem toho zhromaždila biografické údaje o autorovi a charakterizovala jeho diela. Pripojila podrobný medailón Ferdinanda I. a Jána Zápoľského, celkový pohľad na dané obdobie z politicko-historického hľadiska a na problematiku vzťahu Uhorského kráľovstva s Osmanskou ríšou.

XII.
FF TU v Trnave – Katedra histórie
 (pripravil Pavol VALACHOVIČ)

Bakalárske diplomové práce

Autor: Lenka DOBOŠOVÁ

Odbor: história

Názov: *Kleomenes III. a jeho reformy*

Vedúci práce: doc. PhDr. Pavol Valachovič, CSc.

Počet strán: 50

Autorka sa venovala vo svojej práci vývoju v Sparte po jej víťazstve v peloponézskej vojne a dôsledkom, ktoré táto vojna mala v hospodárskom a najmä sociálnom živote Sparty. Kleomenove reformy, nadväzujú na reformy jeho predchodcu Ágida IV., patrili k významnému pokusu obnoviť tradičnú silu spartského štátu, ale nakoniec skončili viac-menej neúspešne a výraznou politickou silou nielen v Sparte, ale v celom Grécku sa stal Rím.

Autor: Miroslava HALUŠČÁKOVÁ

Odbor: história

Názov: *Architektonické premeny Ríma za vlády cisára Augusta*

Vedúci práce: doc. PhDr. Pavol Valachovič, CSc.

Počet strán: 38 + XV

Autorka vo svojej práci sleduje vývoj architektúry verejných stavieb už v záverečnom období rímskej republiky nielen v Ríme, ale aj v provinciách, pričom ale ako nosnú problematiku skúmala výstavbu v Ríme za cisára Augusta (čiastočne aj mimo Ríma). Všíma si nielen ich umelecký význam, ale predovšetkým zdôrazňuje prepojenie výstavby v Ríme (najmä pri náboženských stavbách) so snahou prvého rímskeho cisára obrodíť starú rímsku morálku, úctu k bohom a majestátnosť Ríma ako hlavy ríše.

Autor: Miriama HUČÍNOVÁ

Odbor: história

Názov: *Cisár Claudius a jeho manželky*

Vedúci práce: doc. PhDr. Pavol Valachovič, CSc.

Počet strán: 45

Hlavnou témou práce bola osobnosť cisára Claudia a žien, ktoré ho obklopovali, vedľajším „produktom“ malo byť posúdenie politickej činnosti tohoto cisára a jeho historické miesto nielen v rámci prvej cisárskej dynastie, ale aspoň v období principátu. Autorka sa sústredila na dve cisárove manželky – Valeriu Messalinu a Agrippinu Mladšiu, pričom ale opísala ich vzťah bez hlbších historických súvislostí.

Autor: Miroslava HULJAKOVÁ

Odbor: história

Názov: *Athény za Perikla*

Vedúci práce: doc. PhDr. Pavol Valachovič, CSc.

Počet strán: 37 + X

Práca nie je zameraná priamo len na výstavbu, ktorú inicioval významný athénsky demokratický politik, ale v úvodných častiach i na postavenie Athén v 5. storočí v rámci gréckeho sveta, všíma si aj jednotlivé politické a náboženské inštitúcie, sviatky a život athénskych občanov v období, v ktorom vrcholila athénska demokracia.

Autor: Lukáš JANOVIČEK

Odbor: história

Názov: *Prvá fáza peloponézskej vojny*

Vedúci práce: doc. PhDr. Pavol Valachovič, CSc.

Počet strán: 47

Autor sa venoval problematike prvej fázy peloponézskej vojny, pričom najprv analyzoval vnútropolitickú situáciu oboch hlavných protagonistov (Athény, Sparta) a pomerne detailne – v priamej závislosti na Thukydidovom texte – opísal priebeh prvej etapy „najväčšieho konfliktu medzi Grékmi“.

Autor: Michaela MATOVIČOVÁ

Odbor: história

Názov: *Gnaeus Pompeius*

Vedúci práce: doc. PhDr. Pavol Valachovič, CSc.

Počet strán: 47

Autorka sa pokúšala na základe údajov antických autorov, ktorých diela boli preložené do češtiny alebo slovenčiny, rekonštruovať život Gnaea Pompeia, výraznej osobnosti neskororepublikánskeho Ríma. Všíma si jeho život, politické aktivity a jeho vojenskú činnosť, ako aj jeho záverečné súperenie s Gaiom Iuliom Caesarom.

Autor: Monika UJLAKYOVÁ

Odbor: história

Názov: *Athénska výprava na Sicíliu*

Vedúci práce: doc. PhDr. Pavol Valachovič, CSc.

Počet strán: 54

Na základe antických prameňov (predovšetkým historického diela Thukydida) a konfrontáciou s dielami moderných historikov sa autorka venovala athénskej výprave na Sicíliu počas peloponézskej vojny. Hľadala príčiny výpravy, jej priebeh a všíma si aj hlavných protagonistov výpravy – či už iniciátorov, ako aj veliteľov, ktorí sa na nej podieľali.

XIII.

FF PU v Prešove – Inštitút románskych a klasických filológií (pripravila Erika BRODŇANSKÁ)

Bakalárska diplomová práca

Autor: Viktória KLUCHOVÁ

Odbor: latinský jazyk a literatúra

Názov: *Emócie v diele M. Tullia Cicerona*

Vedúci práce: Mgr. Elena Urbancová, Ph.D.

Počet strán: 42

Autorka vo svojej práci podáva komplexný a ucelený pohľad na emócie v Ciceronovom diele so zameraním najmä na jeho *Tusculanae disputationes*. Všíma si chápanie pojmov *pathos* / *pathé* u stoikov, následne tiež chápanie ich vzťahu k rozumu a poznávaniu. Porovnáva ich postoje k duševným stavom *apatheia* a *eupatheia* s postojmi Cicerona, ktorý tieto vyrovnané emocionálne stavy označuje termínom *constantia*. Nezabúda ani na pojem múdrosti, mudrca a jeho vzťah k vášňam.